

www.ica

کتابخانه مجلس شورای اسلامی	خطی
۱۷۸۵۲	

۵۵۵

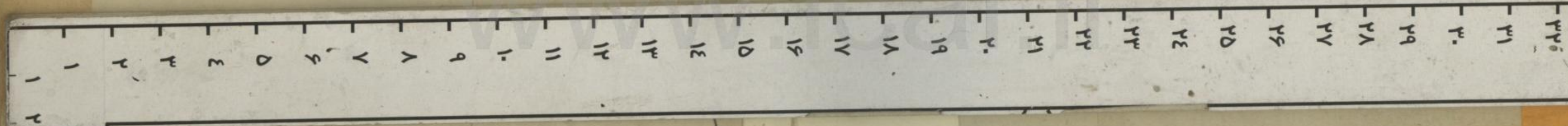

۱۷۸۵۲
۲۰۹۰۱۷

کتابخانه مجلس شورای اسلامی		جمهوری اسلامی ایران
کتاب: <u>ایشی المتقین</u>		
مؤلف: <u>ابن فقیه حسین بن فقیه محمد</u>		شماره ثبت کتاب
مترجم:		۲۰۹۰۱۷
شماره قفسه: <u>۱۷۸۵۲</u>		

۵۰۰

خطی	کتابخانه
مجلس شورای اسلامی	
۱۷۸۵۲	

۵۵۵۷

۱۷۸۵۲
۲-۹-۱۷

۱
۱
۲
۳
۳
۵
۶
۸
۷
۶
۱
۱۱
۱۱
۱۱
۳۱
۵۱
۵۱
۸۱
۷۱
۶۱
۵۱
۱۸
۱۸
۱۸
۳۸

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

کتاب *ايشان المتقين*
مؤلف *ابو فقیه حسین بن فقیه محمد*

مترجم

شماره قفسه ۱۷۸۵۲

۲۰۹۰۱۷

۵۰۰

خطی
کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی
۱۷۸۵۲

۵۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي قام السموات بغير عمداد وبشر بالجنة ^{شکر خدا را} ^{استاده کرده است} ^{در بنیاد}

لمن يتوكل عليه بالصدق والاعتقاد والصلوة والسلام على ^{بر خدا} ^{براستی} ^{یقین} ^{دورود}

المصطفى الذي هو مشهور في جميع البلاد وعلى آله واصحابه ^{در تمام شهر} ^{و برادران او}

محب الفقراء والعباد ^{و بعد} فقد قال العبد الفقير الحقير ^{در بیان فقر} ^{بندگی} ^{محتاج} ^{فراخور}

السائل الراجي إلى رحمة الله الملك الفريد الصمد بن فقيه حسين ^{سوال کننده} ^{پادشاه} ^{نیاز است} ^{بوسیله رحمت خدا}

بن فقيه محمد ^{ای نیکوکار} اعلم ایها الصالح ان هذا الكتاب كتبه

کتاب

مجموعه اسلامی ایران

شماره ثبت کتاب

مؤلف

مترجم

شماره

۲۰۹۰۱۷

خطی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

۱۷۸۵۲

ورتبته في بيان الغفلة والتفكير والعلم والجهل والعقل
^{وهم آدم اورا ١٢} ^{فقلت} ^{وفكر} ^{ودانش ١١} ^{بني انشي ١٢}

والحموقته والفقر والدنيا والتوكل والحرص وسقيته
^{بني عيضا ١١} ^{وفقر ١٢} ^{وقنياه ١٢} ^{وتوكل ١٢} ^{وحرص ١٢} ^{دنام نهادم ١٢}

بائس المتقين ورتبته على خمسة ابواب لانه بني الاسلام على خمسة
^{وجمع آدم ١٢} ^{شان داوي ١٢} ^{پنج چیزه ١٢}

اوجه الباب الاول في بيان الغفلة والتفكير اعلم ايها الصالح
^{بران ١٢} ^{اي ينو كار ١٢}

ان الغفلة يمنع الخير وانت محتاج الى الخيرات وانت تعلم
^{ميداني ١٢} ^{احتياج است ١٢} ^{يكلي را ١٢}

انه لانجات لاحلا لا بالخير فكيف شانك بلاخير
^{حال ١٢}

قال الله تعالى يومئذ يصدرون الناس اشتاتا ليروا عمن
^{روز قیامت ١٢}

لهم من يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل
^{١٢}

مثقال ذرة شرا يره شعرا اذا كنت ذاخير فانت
^{صاحب نیکی ١٢}

محبوب ^{محبوب ١٢} قولك مقبول وامرك جائز ^{مقبول است ١٢} ^{محبوب است ١٢} وان كنت
^{کار تو ١٢}

ذاش فانت معيوب ^{عجب کننده ١٢} قولك مردود وامرك عاجز ^{رد کننده ١٢} ^{صانع است ١٢} وما
^{اي صاحب شر ١٢}

القرب بدون الادب لا البعد ^{بک دوری ١٢} وما الجنة بدون الخير
^{وینست نزدیکی ١٢} ^{خیر ادب ١٢} ^{بغیر نیکی ١٢}

الا النار ^{کراتش ١٢} فكن طالب الادب والخير جامعا ^{پس باش طالب ادب ١٢} ^{وینکی ١٢} ^{هر دو ١٢} وبدون

تقيا الانسان يقيم اسيرا ^{صانع است ١٢} واني لقيت الخير بالله من كل
^{بیار خدا ١٢} ^{ومن یافت ١٢} ^{وخراب است ١٢}

ذكر والصلوة ومن فقر وجوع وقيام وعزلة ولم يعلم
^{و نماز ١٢} ^{وعاجزی ١٢} ^{و کسب ١٢} ^{و تنهایی ١٢} ^{و ستون ١٢}

الغافلون من ذكر و صلوة فلا يشغلون الا بالذكر والصلوة
^{مرتبہ ذکر ١٢} ^{و مرتبہ نماز ١٢}

فاعلم ان الغفلة كفر عند السالكين اي داخلين في
^{بدان ١٢} ^{بی خبری ١٢} ^{نزد سالكان ١٢}

طريقا لاخرة وضلالة عند المتقين لان الغفلة يورث
^{و کمرایه است ١٢} ^{نزد پیرو کاران ١٢}

الذنوب والذنوب يورث الكفر فلهذا قال الغفلة كفر
^{کفر ١٢} ^{کندان ١٢} ^{کندان ١٢} ^{پس برای ١٢} ^{این گفت ١٢}

عند السالكين فاحذر منها فانك عاقل والعاقل لا يقرب
^{نزد سالكان ١٢} ^{پس پرهیز کن ١٢} ^{تودانی ١٢} ^{نمی شود ١٢}

وله عليه السلام لأصلوة الأجر حضور القلب ثم

دواء وان داء القلب الغفلة ودواءها التفكير
 هر در دستم دوا هست درد دل بختی هست ایضا دل فکر هست

لان التفكر نور القلب يري به خيره وشره ومنا
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{نوراني خود را} ^{و بدني خود را} ^{و بدني خود را}

فعنه ومضاره وكل قلب لا تفكر فيه فهو ميت
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{و نفع خود را} ^{و زیان خود را} ^{اینها خانه}

الشیطان فاعلم ايها صالح ان التفكر في الآخرة يحيي
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{الشیطان بدلت} ^{صالح} ^{اینها احوال آخرت}

القلب ويورث المعرفة والتفكر في الدنيا يميت
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{دل} ^{پیدا میکند} ^{مورثه میکند}

القلب ويورث الضلالة فمن كثرت غفلته كثرت ضلالتة
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{دل} ^{کمرای} ^{بسیار غفلت}

ومن كثرت ضلالتة مات قلبه ومن مات قلبه فهو
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{کمرای} ^{مردم میکند دل} ^{مردم میکند دل}

فهرس شیطان فاحذر منها قال بعضهم التفكر
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{او ای شیطان است} ^{هرگز نکر از غفلت} ^{گفته است بعضی علماء}

نقد العمل والحفظ عز الخلل وقيل التفكر مرارة
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{نیکی عمل است} ^{و نگاه داشتن از خلل} ^{آینه}

يري فيها فناء الدنيا وزوالها ويرى فيها بقاء الآ
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{باقی بودن} ^{و ترازی آخرت} ^{باقی بودن}

خبرة والميزان ولازوالها وعن ابي سليمان انه قال
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{آخرت} ^{و ترازی آخرت} ^{و ترازی آخرت}

التفكر في الآخرة يورث الحكمة ويحيي
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{نورانی خود را} ^{حاصل میکند علم را} ^{نورانی خود را}

القلب والتفكر في الدنيا حجاب عن الآخرة
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{دل را} ^{پایدار است} ^{پایدار است}

وعقوبة لاهل الولاية وعن ذوالنون المصري
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{و عذاب است} ^{مرا اهل دوستی را} ^{مرا اهل دوستی را}

انه قال من ادب من التفكر قلبه ابصر الغيب برحو
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{کسی که نیک ساخت بقر دل خود را} ^{دید امور پنهانی} ^{دید امور پنهانی}

وعنه رحمة الله تعالى عليه انه قال التفكر اعلی
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{بهر است} ^{بهر است} ^{بهر است}

من العبادة لان العبادة تنقطع عن المؤمن في الجنة
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{از عبادت} ^{قطع میشود} ^{قطع میشود}

والتفكر لا ينقطع عن المؤمن وما كان على الدوام
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{و تفکر جدا نمی شود از او} ^{و چیزیکه همیشه باشد} ^{و چیزیکه همیشه باشد}

فهو اصل مثل التوحيد والمعرفة وعن جامة انه قال من
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{پس او اصل است} ^{مانند توحید} ^{و شناختن}

من العبرتين يزيد العلم ومن الذکرين يزيد المحبة
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{که فکر} ^{زیاده میکند علم را} ^{و از ذکر}

ومن التفكرين يزيد الخوف فمن لا خوف له لا ايمان له
^{١٢} ^{١٢} ^{١٢}
^{و از فکر} ^{کسی که ترس ندارد} ^{ایمان کامل ندارد}

لَقَوْلِهِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ الْإِيمَانُ بَيْنَ الْخَوْفِ وَالرَّجَاءِ
در میان ترس و امید

فَقَدِمَ الْخَوْفُ عَلَى الرَّجَاءِ أَلَيْسَ هِيَ الْفَرْعُ فَمَنْ لَا أَصْلَ لَهُ لَا فَرْعَ
کسی که اصل ندارد ۲ فرع ندارد

لَهُ **فَاعِلِمُ** أَنَّ الْخَوْفَ يُوْرِثُ التَّوْبَةَ وَالتَّوْبَةُ يُوْرِثُ الْعَمَلَ وَالْأَعْمَالَ
پسید میکند توبه را

لَعَمْرُكَ يُوْرِثُ الرَّجَاءُ وَالرَّجَاءُ يُوْرِثُ الرَّحْمَةَ وَهَذَا مِنْ لَأَخَوْفِ
امید

لَهُ لَا رَحْمَةَ لَهُ **ثُمَّ أَعْلِمُ** أَنَّ طَلِبَ الْجَنَّةِ بِلَا خَوْفٍ ذَنْبٌ كَبِيرٌ
غدار و رحمت ۲ بغیر ترس ۱ کفاره گناه بزرگ است

وَطَلِبَ الْخَوْفِ بِلَا تَقْوَى كَرَسْمٍ وَكَثِيرٌ **ثُمَّ أَعْلِمُ** أَيُّهَا الصَّالِحُ
سبب بشارت

أَنَّ التَّقْوَى كَرِيزِيلُ الْغَفْلَةِ وَيَزِيدُ الْخَوْفَ وَالْخَوْفُ
دور میکند غفلت را

يَزِيدُ الشَّرَّ وَيَزِيدُ الْخَيْرَ وَالْخَيْرُ يَزِيدُ الْعِقَابَ وَيُوْرِثُ
دور میکند بدی را ۱ و نیکی را دور میکند ۲ عذاب را ۳ و پسید میکند

الثَّوَابَ فَهَذَا يَقَالُ أَنَّ التَّقْوَى كَرَامَةٌ وَاجِبٌ عَلَى أَهْلِ الْإِيمَانِ
لازم است ۱ بر صاحب ایمان

لِأَنَّ الْإِيمَانَ لَا يَقْرُبُ إِلَّا بِالتَّقْوَى كَرَفَاهُمْ
نزدیک نمی شود ۱ کمر بفرم ۲

وَاعْتَنَمُ

وَاعْتَنَمُ **فَاعِلِمُ** أَنَّهُ يَتَوَلَدُ مِنَ التَّقْوَى كَرَسْمَةٍ أَشْيَاءُ الْخَوْفِ
ترس

وَالرَّجَاءُ وَالتَّوْبَةُ وَالْقِيَامُ وَالْقَنَاعَةُ وَالسَّخَاةُ وَالْأَدَبُ
و امید ۱ و توبه ۲ و استقامت ۳ و قناعت ۴ و سخاوت ۵ و ادب ۶

وَالْتَوَاضِعُ وَالْعَزَلَةُ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ فَائِدَةٌ
و تواضع ۱ و تنهایی ۲

كَثِيرَةٌ دِينِيَّةٌ وَدُنْيَوِيَّةٌ وَصَاحِبُ التَّفَكُّرِ مِنْ
در آخرت و دنیا ۱

رَفَقَاءُ الْأَوْلِيَاءِ وَاحِبَاءُ الْأَنْبِيَاءِ وَآخُونَ الْعُلَمَاءِ لِأَنَّ
برزگان ۱ و دوستان ۲ برادر علماء است ۳

التَّقْوَى كَرَادَةُ الْأَوْلِيَاءِ وَطَعَامُ الْأَنْبِيَاءِ وَشَرَابُ
توشت ۱ برزگان ۲ و طعام انبیاء است ۳ و آب

الْعُلَمَاءِ فَمَنْ كَثُرَتْ تَفَكُّرُهُ كَثُرَ خَوْفُهُ وَمَنْ كَثُرَ خَوْفُهُ
پس کسی که بسیار دارد فکر ۱ بسیار دارد ترس ۲ کسی که بسیار دارد ترس

تَنَوَّرَ قَلْبُهُ وَمَنْ تَنَوَّرَ قَلْبُهُ بَرِي خَيْرُهُ وَشَرُّهُ وَمَنْ يَرَى
روشن است دل او ۱ و نیکی ۲ و بدی را ۳

خَيْرُهُ وَشَرُّهُ لَا يَأْخُذُ إِلَّا بِالْخَيْرِ **ثُمَّ أَعْلِمُ** أَيُّهَا الْغَافِلُ أَنَّ الْغَفْلَةَ
نمی گیرد ۱ ای بی خبر ۲ عم

سَيْفُ الشَّيْطَانِ فَوَيْلٌ لِمَنْ وَقَعَ عَلَيْهِ سَيْفُ الشَّيْطَانِ
پس افسوس است ۱

فاحذر منها لانه يتولد من الغفلة تسعة اشياء حبال عزّة
^{پس بيزگن} ^{پیدا میشود} ^{دوستی عزت}

والمال والغناء والمملوك والشباب والنساء والبيوت والشبع
^{و توارگی} ^{و غلام} ^{و جوانها} ^{و زنان} ^{و خانه ها} ^{و کسیر}

والنوم فل كل واحد منهن آفات كثيرة دينية
^{و خواب} ^{افس بسیار است} ^{در آخرت}

و دنيوية وصاحب الغفلة من رفقاء الشياطين واحباء
^{و در دنیا} ^{و ملازم غفلت} ^{از رفیقان شیطان} ^{و دوستان}

الضالين واخوان الفاسقين لان الغفلة ذاد شياطين
^{گمراهان} ^{برادران} ^{بدکاران} ^{تورشنه}

وشراب الضالين وحيوة الفاسقين فمن كثرة غفلته
^{و آب گمراهان} ^{و زندگی} ^{بدکاران} ^{کسی که بسیار دارد} ^{غفلت}

كثير حرصه ومن كثر حرصه كثر ضلّاته
^{بسیار است گمراهی}

ومن كثر ضلّاته مات قلبه ومن مات قلبه لا ياخذ
^{نمی گیرد}

الاشر فاحذر منها **فاعلم** ان الغفلة اشد البلاء على العا
^{گمراهی} ^{سخت ترین بلاء است}

سرفين لان الغفلة يمنع الحق ويزيد الباطل وكذا
^{بر عارفان} ^{منع میکند معرفت خدا را}

اتفكر

اتفكر اشد البلاء على الجاهلين لان التفكر يمنع الباء
^{از سخت بلاء است} ^{بر جاهلان}

طل ويزيد الحق اما خيرا لكلام ما قل ودل شعر
^{معرفت خدا را}

مناجات الهي نوم الغفلة عجزني
^{فریب داد مرا} ^{و دوستی فرزند ان}

اهلكني **هي** صبة الجاهل اضلني
^{هلاک کردم} ^{گمراه کردم}

الاموال يبعدني **هي** كثر لكلام اجهلني
^{تورشنه}

و حب الشبع قساوة قلبي **هي** حب الدنيا خربني
^{سياه کند دل مرا} ^{دوستی دنیا} ^{خراب کند مرا}

و حب الناس عجزني **هي** صبة الاغنيا قتلني
^{عاجز کردم مرا} ^{گشتم مرا}

و حب العزرة رماني **هي** فكيف حيلتي يا غياث
^{و دوستی عزت} ^{دور کردم} ^{چگونه باشد کار من} ^{ای پناه}

المستغيثين فان لم تر رحمتي فمن ذا الذي يرحمني يا
^{بیکسان} ^{پس اگر رحمت نکنی} ^{پس کیست که رحمت کند}

علام الغيوب و يا ستار العيوب برحمتك يا ارحم
^{ای داننده پوشیده ها} ^{و ای پوشنده عیب ها} ^{ای رحیم تر رحمت کننده کاران}

خطی

الهِى لَا تَطِيبُ الْحَيَاةَ إِلَّا بِرِضَائِكَ وَلَا يَطِيبُ الْمَوْتَ
خدايا ۱۱ نیک نیست ۱۱ زنده کی ۱۱ مگر بخوشنودی تو ۱۱ نیک نیست مگر

إِلَّا بِذِكْرِكَ الْهِى لَا تَطِيبُ الْعِلْمَ إِلَّا بِحَقِّكَ وَلَا
مگر بیا تو ۱۱ خدايا ۱۱ نیک نیست ۱۱ مگر بادای حق تو ۱۱

تَطِيبُ الْعِبَادَتِ إِلَّا بِمَعْرِفَتِكَ الْهِى لَا يَطِيبُ الْخَوْفُ
نیک نیست ۱۱ بنده کی ۱۱ مگر بشناختن خدا ۱۱ خدايا ۱۱ نیک نیست

إِلَّا بِالتَّفَكُّرِ وَلَا يَطِيبُ الْقِيَامُ إِلَّا بِعَشْقِكَ الْهِى
مگر تفکر ۱۱ نیک نیست ۱۱ استادن ۱۱ بجز عشق تو ۱۱ خدايا ۱۱

لَا يَطِيبُ الْفَقْرُ إِلَّا بِمُحِبَّتِكَ وَلَا يَطِيبُ الْقِنَاعَةُ إِلَّا
نیک نیست ۱۱ بجز محبت تو ۱۱ قناعت ۱۱ بجز

بِشُكْرِكَ الْهِى لَا يَطِيبُ الْعِزَّةُ إِلَّا بِإِنْسَانِكَ وَلَا يَطِيبُ
شکر تو ۱۱ تنهایی ۱۱ بجز الفت تو ۱۱

الْعِزَّةُ إِلَّا بِرَحْمَتِكَ الْهِى لَا يَطِيبُ الذِّكْرُ إِلَّا
بجز مهر تو ۱۱ بجز

بِشَوْقِكَ الْهِى لَا يَطِيبُ الْمَعْرِفَةُ إِلَّا بِمُشَاهِدِكَ الْهِى
شوق تو ۱۱ مگر بحضور تو ۱۱

لَا يَطِيبُ الرَّاحَةُ إِلَّا بِوَصَالِكَ الْهِى لَا يَطِيبُ الْجَنَّةُ
راحت تو ۱۱ بجز وصال تو ۱۱ خدايا ۱۱ نیک نیست بهشت ۱۱

إِلَّا بِلِقَائِكَ يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ يَا رَحِيمُ
مگر بیدارتو ۱۱ ای غالب ۱۱ ای بخشنده ۱۱

یا رحیم

يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ ارْحَمْنِي ارْحَمْنِي يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ
بخش مرا ۱۱

حَمِيدٌ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاصْحَابِهِ

أَجْمَعِينَ وَمِنْ قَرَأَ هَذِهِ الْمَنَاجَاتِ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ قَبْلَ
کسی که خواند این مناجات ۱۱ در هر شب ۱۱ پس

الْفَجْرِ مَعَ الْوُضُوءِ كَتَبَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ الْفَافَ حَسَنَةً
از فجر ۱۱ با وضو ۱۱ بنویسد ۱۱ برای او هزار هزار نیکبختی ۱۱

وَمَحَى عَنْهُ الْفَافَ سَيِّئَةً وَرَفَعَ لَهُ الْفَافَ دَرَجَةً وَلَا
دور کند از او ۱۱ هزار هزار بدی ۱۱ و بلند بکند ۱۱ هزار هزار درجه ۱۱ و نه

يُخْرِجُ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَرَى مَكَانَهُ فِي الْجَنَّةِ وَيُطَهِّرُ
برآید ۱۱ از دنیا ۱۱ تا که بیند جای خود ۱۱ در بهشت ۱۱ و پاک شود

قَلْبَهُ مِنَ النِّفَاقِ وَالْحَسَدِ وَالْبَغْضِ وَالْحِرْصِ وَيُطَهِّرُ
دل او ۱۱ از نفاق ۱۱ و بخل ۱۱ و کینه ۱۱ و حرص ۱۱ و پاک شود

لِسَانَهُ مِنَ الْكَذِبِ وَالْغِيبَةِ وَيُطَهِّرُ عَيْنَاهُ مِنْ نَظَرِ
زبان او ۱۱ از دروغ ۱۱ و غیبت ۱۱ و پاک شود چشمها از دیدن

الشَّهَوَاتِ وَالْخِيَانَةِ وَيَزِيدُ حِرْصَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى
شهوات ۱۱ و خیانت ۱۱ و زیاده شود حرص ۱۱ در طاعت خدا با بزرگی ۱۱

وَلَا يَكُنْ يَا أَخِي كَثِيرٌ لَا يَفِيدُ أَحَدًا إِلَّا بِالْإِخْلَاصِ
ای برادر ۱۱ هر چیز ۱۱ نفع نمیکند ۱۱ کسی را مگر با خلص ۱۱

خطی

والصدق والاعتقاد **الباب الثاني في بيان العلم**
و الصدق و اليقين

والجهل اعلم ايها الصالح ان الدرجات لا تحصل الا بالعلم
اي صالح ١٢ مرتبه ١٢ بجز علم ١٢

قال الله تعالى وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ **فاعلم** العلم
فرمود الله تعالى ١٢ انكسان را كه داده شده علم ١٢ مرتبه ١٢ است ١٢ بدانكه علم

حسن و لكن لا يفيد الا مع العمل وان العمل لا يفيد الا با
نيل است ١٢ نفع نيكنند ١٢ مكر بعمل ١٢ و عمل نفع نيكنند بجز

الاخلاص فنجبت من القناع بالعلم ويعلم ان الله تعالى لا يعطي
اخلاص ١٢ پس عجب است ١٢ انه قناعت كنند به علم ١٢ علم بغير عمل ١٢ خدايي دهد ١٢

الجنة الا بالعمل لان العمل مفتاح الجنة **شعر** العلم بغير عمل
لاشت ١٢ بجز علم ١٢ كليد ١٢ جنت است ١٢

ذنب كثير **و** والعمل بغير علم ضلال كبير **و**
بسيار است ١٢ كراهي كلان است ١٢

والعلم مع العمل نور على نور **و** فطوبى للذي على هذين
روشنی بر روشنی ١٢ پس خوشبخت آنکسي که هر دو را جمع کند ١٢ علم و العمل ١٢

يميل **و** ثم اعلم ان كل علم لا يكون فيه عمل
برون ١٢ که نباشد ١٢

فهو ذنب كبير وكل عمل لا يكون فيه اخلاص فهو
کناه بزرگ است ١٢ صبر عمل ١٢ که نباشد ١٢ درو اخلاص ١٢ مکرر است ١٢

قال الله

قال الله تعالى لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظيم **فاعلم** ان
فرمود الله تعالى ١٢ که شرک یک نياريد بخدا ١٢ که شرک ستم بزرگ است ١٢ بدان

الرياء شرك عظيم فاحذر منها لان لك حاجة من الايمان
که رياء شرک ١٢ بزرگ است ١٢ پس پر هيز کن ١٢

وان الايمان لا تحصل الا بتركها **ثم اعلم** ان الجهل
حاصل نمي شود بجز ترك شرک ١٢ جهل ١٢

قبیح اقبح من جميع القبائح لان الجهل اقرب
بد ١٢ از ١٢ همه ١٢ بدتر ١٢ نزدیک است ١٢

الى الشرك من جبل الوريد فاحذر منها **فان قيل**
بجز ١٢ از ١٢ است ١٢ پس پر هيز کن ١٢ اگر گویند ١٢

ما الفرق بين العلم والجهل **يقال** كالفرق بين الا
کفرت ١٢ از ١٢ است ١٢ کفتمه ١٢

سلام والکفر **فان قيل** ما الفرق بين الاسلام
اگر گویند ١٢

والکفر **يقال** كالفرق بين الحلو والاسم **فان قيل** ما الفرق
کفتمه ١٢ مانند فرق ١٢ شیرینی و نهبر ١٢ اگر گویند ١٢

بين العالم والجاهل **يقال** كالفرق بين الفرس والحمار
کفتمه ١٢ مانند فرق ١٢ درک و خر ١٢

فان قيل العالم افضل والجاهل **يقال** العالم افضل و
اگر گویند ١٢ بهتر ١٢ کفتمه ١٢ بهتر است ١٢

خطی

لو كان فقيرا والجاهل مخزولاً ولو كان غنياً
 فأنقيل العالم اقرب الى الكفر والجاهل يقال العالم
 بعيد من الكفر كالمشرق والمغرب والجاهل
 اقرب الى الكفر كجبل الوريد كما قال النبي صلى الله
 عليه وسلم الجاهل اقرب الى الكفر من بياض العين
 الى سوادها فأنقيل ما العالم في الحقيقة يقال العالم
 في الحقيقة الذي يخاف من الله تعالى في كل شيء
 ولا يترك الدنيا ولا يشتغل في الدنيا كالكلاب
 لا لعبادة الله تعالى فأنقيل العالم احسن او العابد يقال
 العالم احسن لان العابد يحتاج الى العالم قال النبي صلى

سورة الفاتحة
 عباد الله ما الجاهل والحقيقة

عسى
 يترك الدنيا
 ولا يشتغل في الدنيا
 الا في عبادة
 الله تعالى فأنقيل
 ما الجاهل في الحقيقة
 يقال الجاهل الذي
 لا يخاف من الله
 تعالى في كل شيء

الله

خطي
 ٢٢

الله عليه وسلم فضل العالم على العابد كفضل علي امي
 فاعلم ان العالم اكرم من الزاهد والعابد والشهيد
 كما قال النبي صلى الله عليه وسلم العالم الواحد اكرم عند الله
 تعالى من الف شهيد فان قيل ما العالم الا اكرم عند الله
 من الف شهيد يقال العالم الذي قلبه مع الخوف والرجاء
 جاء ولسانه مع الحمد والثناء وعينه مع الحياء والبكاء
 وارادته مع الترك والرضا يعني يترك الدنيا ويطلب
 الرضا المولى ويخلص الناس من ايدي الشياطين ولا
 يجلس في مجالس الملوك وسلاطين ويجلس في مجالس
 الفقراء والمساكين فان قيل ما الفرق بين صحبة

ما نشد بزرگي من است ١٢

بزرگي عالم

بزرگي

وزبان او ١٢

اميد بود ١٢ بالحمد ١٢ و ثنا بود ١٢ چشمه هاي او با حياء ١٢ و گريه است ١٢

و خواستش ١٢ با ترك ١٢ و رضا خدا ١٢

رضا خدا ١٣ العالم مظلومان ١٢ از دستهاي شياطين ١٢

اميران و بادشاهان ١٢

نیک است ١٢

الفقراء والاعنياء **يقال** كالفرق بين صحبة الناس وا

لكلاب لان صحبة الاعنياء فتنة وسم قاتل **فان قيل**
ويزكر شدة است

المعرفة خيرا والعلم **يقال** المعرفة خيرا من العلم ولكن المعرفة

لا تحصل الا بالعلم **قال الله تعالى** انما يخشى الله من

عباده العلماء **اعلم** ما يخشى الله تعالى من عباده احد
از مننده كافي كعلم اند كدني تر كسي از مننده ۱۲۴

الا العارفون الذين لا يطلبون في الدنيا الا الله تعالى عز
معارفان است

وجل ولا يشتغلون في الدنيا الا في عبادة الله تعالى **اعلم**
بزرگ مشغول نمیشود

ايها الصالح ان الخوف لا يمكن الا بالافتكر وا

التفكر لا تحصل الا بالمعرفة **قال النبي صلى الله**
حاصل نمیشود مكر معرفت

عليه وسلم لكل شيء معدن ومعدن التقوى
هر چیز بجایست و بجای پر هیز کاری

قلوب العارفين **اعلم** ان السعادة لا تحصل الا بالعلم والكرامة
دل عارفان است نيك بحث ۲ و بزرگي

وهي لا تحصل الا بالتقوى ولا نجات لاحد الا بالعمل فافهم
پس فهم ۱۱

واغتتم **فان قيل** العلم خيرا والعبادة **يقال** العلم خيرا من العباد
و غنیمت دان ۱۲

ولكن العلم لا يفيد الا بالعبادة ولا نجات لاحد الا
نفع نمیکند و نیست خلاصی ۱۲

بتحصيلهما لان العلم والعبادة فريضة على كل مسلم
اي تحصيل العلم والعبادة فرض است بر مسلمان ۱۲

عاقل بالغ **قال النبي صلى الله عليه وسلم** طلب العلم فريضة
علم خواستن فرض است ۱۲

على كل مسلم ومسلمة **اعلم** ايها الصالح من ترك الفرض
بر مسلمان و زنان کسی که ترک کند ۱۲

من فرائض الله تعالى فهو اقرب الى الكفر من بياض العين
فرضی از سفیدی چشم ۱۲

الى سوادها بل انهم كافر لان الايمان لا يحصل الا بفرائض
سیاهی یا حاصل نمیشود ۱۲

الله تعالى فافهم واغتتم **فان قيل** ما الفرق بين العلم
الگویند چه فرق است ۱۲

فان قيل
ما الفرق بين العلم والعبادة
والعلم الفاسق يقال
ما الفرق بين السماء
والارض او بين
الباقيات والحجج
در باقيات سنه ۱۱

الآباء الروح والعلم لا يصلح الآباء العمل كما أن الزرع لا يصلح الآباء
مكر روح ١٢ نيك نشود ١١ مكر عمل ١١ خنثي زراعت ١١

کما قيل ان رجل قال الحسن البصري رحمه الله تعالى من

پس چنانچه ۱۲

اشتكى اليك من قسوة القلب اذن له من مجالس العلماء

کسی که کلمه کند بتو ۱۲ از سختی دل ۱۲ فرما او را که نشیند در مجلس ۱۲

فلهذا يقال ان العلم دواء لمن لادوا له ولكن العلم لا

يفيد الا بالتقوي لان التقوي يراس كل علم فمن لا تقوي له

لاعلم له **كما قال شاعر** حيوة القلب علم فاتخذ **و** موت

زنده گی دل علم است پس بگر او را و مرگ ۱۲

القلب جهل فاجتنبه **و** وخير الزاد من ذاك التقوي

دل نادانی است پس دور شده از تو بهترین تو شمرده ۱۲

فادخره **و** كفائك الوعظ هذا فاتبعه **و** كفائك بما

پس نگه دارد ۱۲ پس است ترا این وعظ ۱۲ پس پیروی کن او را ۱۲

وعظتك فاستعظ **فاعلم** ان العلم حيوة القلب

و رفیق العابد والابادة طريق الجنة فمن اخذ

الرفیق و شرع الطريق وصل الى الجنة ومن لا ياخذ

الرفیق و شرع الطريق فلا جرم ان سلب اسارق منه

البته می کشد ۱۲ در وارد ۲

كل شيء **قال النبي صلى الله عليه وسلم** اطلب الرفیق ثم

همه چیز ۱۲ اول یار ۱۲

الطريق **اعلم** ان المراد من الرفیق العلم ومن الطريق العبادة

پس راه ۱۲

فمن حرم من العلم فقد حرم جميع العبادة لان العبادة

کسی که محروم است ۱۲

الجاهل لا ينفع له بل يضره **ومن** لزم العلم والعبادة يبلغ

ضرر است ۱۲

مبلغ الرجال **قال الله تعالى** ان شيطان لك عدو

که شیطان ۱۲ دشمن ۱۲

مبین فاتخذ عدوا **فلهذا** قيل ان الجاهل محتاج الى

شمارت ۱۲ پس بگیر او را دشمن ۱۲

العلم لان الجاهل لا يعلم من الامر ونهى ولا يعلم من مكر

نمیداند ۱۲

الشيطان وان الشيطان غالب على الجاهل فكيف حاله

شیطان ۱۲ چگونه ۱۲

بلا علم فافهم واختم **فاعلم** ايها الصالح لانجات لا

بجز علم ۱۲ نیست خدا صریح ۱۲

من شر شيطان الاتسعة اشياء وهي العلم والمعرفة
از بدی شیطان *مگر به نه چیز است* *علم* *و معرفت*

والعزلة والقيام والجوع والخشوع ودوام الوضوء ودوام الذكر
و تنهایی *و استادن* *و کسبگی* *و فروتنی* *بر وضوء*

والصلوة فمن ترك كن له هذه الاشياء نجى من شر
و نماز *این چیزه* *پس او خلاص است از بدی*

شيطان ولا تكن الخوف اولى لان الله تعالى يحب الخائف
ترس *بهرتر است* *دوست دارد*

وان الخوف زينة العابد فمن تركها تعطل عنه الزينة

اعلم ايها الصالح ان الايمان لا يثبت الا بالخوف انيس
نهایت نماز *مگر خوف* *رفیق*

الايمان **فان قيل** ان التقوي خيرا والعلم **يقال** التقوي
ایمان است *بهرتر است* *یا علم*

خير لان التقوي يورث العلم ويزيد الكرامة ويخلص
بهرتر است *و زیاده کند بزرگی را* *و خلاص کند*

من مكر شيطان فمن لا تقوله لا شرف له **كما قال**
از مکر شیطان *کسی که تقوی ندارد ... بزرگی ندارد*

شاعر لو كان للعالم من دون التقوي شرف لكان شرف
شاعری بود علم را *بجز تقوی* *بزرگی* *بی بود بهتر*

من خلق الله ابليس **الباب الثالث** في بيان العاقل
از خلق خدا *ابلیس* *در بیان عاقل*

والاحمق **اعلم** ايها الصالح ان العاقل لا يشتغل با
بمعقل

الشهوات لان الشهوة يورث النسيان ويزيل العقل
بشهوات *که شهوات* *پیدا میکند* *فراموشی* *و دور کند عقل*

ولا يشتغل بكلام الدنيا لان كلام الدنيا يورث
و شغل میکند *پیدا میکند*

الذنوب ويزيد قساوت القلب **فاعلم** ان العقل
کدامان *و زیاده کند* *دل* *بدان*

والعلم سواء فمن لا عقل له لا علم له **فان قيل** ما العاقل
برابر است

يقال العاقل الذي لا يطلب في الدنيا الا الله تعالى
نخواستن کند *بجز خدای*

عز وجل ولا يري في الدنيا مع الله تعالى غيره ولا
بزرگ را *نه دید* *در دنیا* *بجز خدای*

يكون له ملك الا الفقر ولا يكون له شغل
مگر فقر

الا الذكر والصلوة ولا يكون له كلام الا الدليل
بجز ذکر *و نماز* *بجز دلیل*

ولا يكون له عزة الا الذلة ولا يكون له سرور الا ^{بجز ذلت}

الحزن ولا يكون له لذت الا الذكر ^{بجز ذك} فان قيل

ما الاحق يقال لاحق الذي قوله كثير وكلامه

طويل والغناء حيوته والدنيا بستانه والمسجد ^{زنده کی او} ^{باغ او}

سجنه والعزة راحته والمال زاده والرياء حرفة ^{زندان او} ^{ارام او} ^{توشه او}

فان قيل العقل خيرا والعلم يقال العقل خيرا من العلم

ولكن العقل مع العلم اولى لان العلم فرضية على ^{باعتبار} ^{فرض است}

كل عاقل قال النبي صلى الله عليه وسلم من صدق ^{کسی که راست گوید}

لسانه وطال صمته وسلم الناس من شره فذلك عاقل ^{زبان او و دراز باشد خاموشی او} ^{مسلم است باشند مردم از بدی او کس عاقل است}

وان كان لا يقرء كتاب الله تعالى ^{تصل} ^{اگر چه نمی آید} ^{قرآن} ^{و گفته اند} وقال اهل

المعرفة

المعرفة العاقل من التقى ربه وحاسب نفسه وقيل ^{صاحب معرفت} ^{آنکه تر کس دارد از خدا را} ^{و حساب بگیرد از نفس خود را}

العاقل من يبصر مواضع خطا ^{بدراند جای قدم خود را} ^{قبل ان يضعها قال اهل} ^{پیش از نهادن دم را} ^{کفته}

المعرفة اذا اجتمع للرجل القلب والعلم والعمل والادب ^{صاحب معرفت} ^{که یک جا شود مرد دل و دقت که علم دارد و ادب}

يسمي عاقلا و اذا علم ولم يعمل وعمل بغير ادب ^{او عاقل است} ^{ای عمل نکند}

او عمل بادب ولم يعلم لم يكن عاقلا وقيل ^{یا عمل کند} ^{و نباشد عاقل}

اذا تاب الرجل واشتغل بعبادة الله تعالى سمي عاقلا ^{و ان لم يكن فيه ما سبق}

ثم اعلم ان الجمل ظلمة والعلم سراج ينيل الظلمة وا ^{پس چراغ است} ^{دور کند تاریکی را}

العقل صيقل مجلوشهوات والعمل روح يحيي ^{که دور کند آرزو را} ^{و عمل روح است که زنده کند}

القلب الميت وفي الزبور اوحى الله تعالى الى داود ^{دل را}

عليه السلام يا داود ان العاقل لا يخلو عن اربع ^{از چهار} ^{که عاقل خالی نشود} ^{که ای داود}

ساعات **ساعة** ينجي فيها ربه **وساعة** يحاسب
رازي كويد بخداي خود ۱۱ وساعت ۱۱ حساب كند نفس خود را

فيها نفسه **وساعة** يسعى فيها الى الاخوان الذين
يكساعت ۱۱ بسوي برادران خود

يخبرون بعيوبه **وساعة** يخل فيها بين نفسه
كه خبر كند او ۱۱ بعيوب ۱۱ وديكر ساعت مشغول شود ببلذت ۱۱

وبين لذتها الحلال **وقيل** العاقل الذي يترك الدنيا
پيش از آنكه بگذرد دنيا او را ۱۱ وعات كند قبر را ۱۱

قبل ان تتركه ويعمر القبر قبل ان تدخل فيه ويرضي الله
۱۱

تعالى عنه قبل ان يلقاه **فاعلم** ان العاقل لا يطلب في
پيش از آنكه ملاقات كند ۱۱

الدنيا الا البر ولا ياخذ من الدنيا الا الخير ولا يري
مگر نيكي ۱۱ بخير نيكي ۱۱

في الدنيا الا الحق ولا يجلس مع الناس الا مع
مگر بحق را ۱۱

الفقر ولا ياكل الطعام الا مع الفقراء ولا يبني
مگر با فقراء ۱۱ وخورد طعام ۱۱ مگر با فقراء ۱۱ بنا نكند ۱۱

في الدنيا الا المسجد وان الاحق لا يطلب في الدنيا
مگر مسجد ۱۱ يعقل ۱۱ طلب نكند ۱۱

الا المال

الا المال ولا ياخذ من الدنيا الا الشر ولا يري في الدنيا
مگر مال ۱۱ ونيكرد ۱۱ مگر بد را ۱۱ ونبيند ۱۱

الا الباطل ولا يجلس مع الناس الا مع الاغنياء ولا
مگر باطل ۱۱

ياكل الطعام الا الواحد ولا يبني في الدنيا الا
وخورد طعام را ۱۱ مگر تنها ۱۱ ونبنا ۱۱

القصر **وقيل** الثلاثة من كن فيه فهو عاقل قلة
مگر كوشك ۱۱ وكفته اند كه خصلت است در هر كه باشد او عاقل است ۱۱ اندك ۱۱

الكلام وقلة الطعام وقلة الصبغة مع الانام
كلام ۱۱ واندك طعام ۱۱ واندك صبغت با مردم ۱۱

فاعلم ان العقل بالسكوة لا باخذ الكلام لان الكلام
بدانكه ۱۱ خاموشي است ۱۱

رأس كل نسيان وبقلت الاكل بالشبع لان
رأس ۱۱ همه فراموشي ۱۱ وكم خوردن ۱۱ به سيري ۱۱

شبع رأس كل شقاوت وبقلت الصبغة لا
سيري ۱۱ رأس كل بد است ۱۱ وكم داشتن صبغت ۱۱

بكثرة الصبغة رأس كل رياء **اعلم** ان العقل
نه بسيار صبغت ۱۱ سر همه رياء است ۱۱

لا يصلح الا باكل الحلال وصدق المقال ولا
نيك نشود ۱۱ مگر خوردن حلال ۱۱ و راستي كلام ۱۱

لان الصبغة
نيز كه صبغت

خطی

يصلح اكل الحلال وصدق المقال لا بالمعرفة
^{و راستی کلام ۱۲} ^{معرفة ۱۲}

والعلم ولا يصلح العلم والمعرفة الا باداء حق الله
^{و علم ۱۲} ^{و نیک نشود ۱۲}

تعالى ولا يصلح اداء حق الله تعالى الا بكفا القلب
^{و نیک نشود ۱۲} ^{مگر بخورد دل ۱۲}

و ا يصلح كفا القلب لا بكفا الجوارح ولا يصلح
^{و نیک نشود ۱۲} ^{مگر به نگاه داشتن ۱۲} ^{اعضاء ۱۲}

كفا لجوارح الا بالعزلة ولا يصلح العزلة الا
^{نگاه داشتن اعضا ۱۲} ^{مگر به تنهایی ۱۲} ^{و نیک نشود ۱۲}

بانس مع الله تعالى فافهم واغتتم **فاعلم** ان العقل
^{به الفت با ذکر خدای ۱۲}

رفیق العلم والعلم رفیق العبادة والعبادة رفیق
^{یار ۱۲} ^{علم ۱۲} ^{و العلم ۱۲} ^{یا رعبادت است ۱۲}

الجنة فمن تكن له هذه الاشياء فهو اهل الجنة
^{جنت است ۱۲} ^{پس کیسه باشد این چیز ۱۲}

ومن لم يكن له هذه الاشياء فهو محروم ومن
^{و کیسه نباشد این چیز ۱۲} ^{او محروم است ۱۲} ^{از ۱۲}

الجنة فان قيل ما العاقل في الحقيقة يقال العاقل
^{جنت ۱۲} ^{پس گفت ۱۲} ^{و حقیقت ۱۲} ^{کفته ۱۲} ^{عاقل ۱۲} ^{في الحقيقة ۱۲}

في الحقيقة الذي يصبر على بلاء لان البلاء مصباح
^{و حقیقت ۱۲} ^{کسی است که صبر کند ۱۲} ^{چراغ ۱۲}

العاقلين و فائدة الطالبين و انسر الصالحين كما
^{و فایده طالبان است ۱۲} ^{و دوست ۱۲} ^{نیکان ۱۲}

قيل البلاء صلاح احوال المؤمنين اذا عدم البلاء
^{چنانچه ۱۲} ^{ان بلاء نیکی احوال مؤمنان است ۱۲}

فسد حالهم **وقال بعض** هل الاشارة البلاء على
^{تباه ۱۲} ^{کفته ۱۲} ^{بعض صاحب اشارت ۱۲}

ثلاثة اضرب بلاء التعذيب و بلاء التاديب و بلاء
^{بر سه قسم است ۱۲} ^{عذاب ۱۲} ^{ادب ۱۲}

التقريب فبلاء التعذيب للمعاصين و بلاء التاديب
^{نزدیکی ۱۲} ^{پس بلاء عذاب ۱۲} ^{برای گناه کاران است ۱۲}

للمطيعين و بلاء التقريب للمحبين **وقال بعضهم**
^{برای مؤمنان است ۱۲} ^{و بلاء نزدیکی ۱۲} ^{برای دوستان است ۱۲} ^{و کفته بعضی ۱۲}

كل بلاء يقربك الى الله تعالى فهو نعمة وكل
^{نزدیک کند ۱۲} ^{بسوی خدا ۱۲} ^{او نعمت است ۱۲}

نعمة يبعدك عن الله تعالى فهو بلاء **قال النبي**
^{یعنی که دور بکند ۱۲} ^{فرمود پیغمبر خدا ۱۲}

صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى يتعاهد العبد
^{بر سستی که خدای بزرگ ۱۲} ^{برورش میکند بنده مؤمن ۱۲} ^{خدای ۱۲}

بالبلاد كما يتعاهد أولاد أولاد بالخير فان
بلا *چنانچه پدرش میکند پدر پسر* *به نیکیها*

قل ما العاقل في الشريعة يقال الذي امر بالمعروف
در شریعت *به نیکی*

ونهي عن المنكر قال النبي صلى الله عليه وسلم
و منع کند *از بدی*

من امر بالمعروف ونهي عن المنكر فهو خليفة
کیسه امر کند *به نیکی* *و منع کند* *از بدی* *او خلیفه*

الله تعالى في الارض وخليفة كتابه وخليفة رسوله
خدای است *در زمین* *و خلیفه قرآن است* *و خلیفه پیغمبر است*

فاعلم ان العاقل لا يأمر الا بالمعروف ولا ينهى الا
بدان *امر نکند* *مگر به نیکی* *و باز ندارد*

عن المنكر لان الامر بالمعروف واجب على
مگر از بدی *فرمودن به نیکی* *لازم است*

كل عاقل وبالغ من لم يأمر بالمعروف ولم
بر هر هوشیار *و بالغ* *کیسه امر نکند* *به نیکی* *و باز*

ينهى عن المنكر فهو محروم من حب الله تعالى
ندارد *از بدی* *او رانده شده است* *از دوستی خدای بزرگ*

بل انه محروم من الجنة الباب الرابع في بيان
بل که رانده شده است از بهشت

الفقر والدنيا **اعلم** ان الفقر فخر من جميع الافخار
در بیان فقر و دنیا *از آنکه است* *از همه بزرگیها*

ولا يعطيه الله تعالى الا الانبياء او عبد من
و نمیدهد *مگر به پیغمبران یا به بنده*

عباده المحبين ولهذا ان النبي صلى الله عليه
از بنده که دوستداران

وسلم قال لا **افتخر** باي شيء الا بالفقر كما قال
فخر نمیکنم بهیچ چیز *مگر بفقر* *چنانچه فرمود*

النبي صلى الله عليه وسلم الفقر فخر وبه
فقر *بزرگی است*

على جميع الانبياء والمرسلين **فاعلم** ان الفقر
بر همه پیغمبران *بدان فقر*

خير من الدنيا لان الدنيا يورث الكبر والكبر
بهتر است *نیازمکه دنیا پیدا میکند کبر* *و کبر*

يورث الكفر قال الله تعالى **ابى واستكبر**
حاصل کند کفر *فرمود خدای تعالی* *سرزد شیطان و کبر کرد*

وكان من الكافرين **ولهذا** قيل ان الكبر
و گشت از کافر *برای این* *کبر پیدا میکند*

يورث الكفر **فان قيل** ما الدنيا يقال الذي
کفر *گفته شود*

الفقر فخر

یوثر الکبر **ثم اعلم** ان الفقر لباس الانبياء وزينة
پیدا میکند کبرا لباس پیغمبران است وزینت

الاولياء لان الفقر يورث الخشوع والخشوع يورث
بزرگان است عاجزی را عاجزی ظاهر کند

الكرامة **قال النبي** صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى
بزرگی است

يقول لعباده الفقراء يوم القيامة يا عبادي انتم
میفرماید بنده های خود را روز قیامت ای بنده گان من شما

عندي بمنزلة الانبياء ولكم عندي
نزد من مرتبه پیغمبران است نزد من

فضيلة ولكم عندي في الخلق شفاععة
بزرگی است نزد من در خلق

يا عبادي تسألون مني ما شئتم حتى اعطيتمكم
ای بنده گان من آنچه بخواهید از من تا بدهم شما

فاني راض عندكم وان ليس لكم اليوم عندكم
چون من راضی هستم نزد شما و نیست شما را امروز نزد من

عذاب **فاعلم** اصل الفقر شيان ترك المال وترك
عذاب بدان و چیزی است دور شدن از مال و ترك شدن

السؤال فمن لم يكن له ترك المال فهو بريء من
سوال پس کسی که ندارد ترك مال بیرون است

اصناف

من اصناف الفقراء ولم يكن له ترك السؤال فهو بريء
از گروه فقراء از گروهی که ترك سوال

من اصناف الاولياء وجاء في الخبر اوحى الله تعالى الى
از گروه بزرگان آمده است در حدیث

داود عليه السلام يا داود ان من عبادي عباد
بسوی داود در بنده گان

كان صلاح ايمانهم في فقرهم ولو اغتسم
که خوبی ایمان ایشان در فقر است و اگر بگویند غسل

لكفر **ولان** الدنيا يورث الكبر والكبر يورث الكفر
کافر شدی زیرا که دنیا ظاهر کند کبرا و کبرا ظاهر کند کفرا

ثم اعلم ان الدنيا جيفة والجيفة حرام على كل
مردار است و مردار حرام است بر هر

مسلم ومسلمة ولا يميل احد الى الجيفة الا
مسلم و زنان مسلم رغبت نکنند کسی بسوی مردار است مگر

الكلاب **كما قال النبي** صلى الله عليه وسلم الدنيا جيفة
سگان چنانچه فرموده پیغمبر خدا دنیا مردار است

وطالبها كلاب **اعلم** ايها الصالح ان الدنيا سوء
و طالب دنیا سگ است ایها الصالح دنیا خورده

شیطان وسوسه شیطان جيفة ولا يميل احد الى سوء
شیطان است وسوسه شیطان در رغبت نکنند بسوی خورده

شیطان الا من اخوانه **قال بعض المشايخ** الدنيا
شیطان^{۱۱} مکر برادران او کفته بعضی مشایخ

بنت الشیطان من یلقیها عشقها **قال اهل الرياضة**
دختر شیطان است کسی که می بیند او را عاشق میشود کفته صاحب ریاضات

الدنيا خمر الشیطان من سکر منها لم یفقد ابدا فلهذا
شراب شیطان است بیدار نمیشود همیشه^{۱۲}

قل الدنيا حرام علی اهل الایمان لانه لم یخلل فی
کفته است^{۱۱} بر صاحب ایمان زیرا که خلل نمی راند در

الایمان الا بالدنيا **قال النبی صلی الله علیه وسلم**
ایمان بکبریه است دنیا فرموده پیغمبر خدا

الدنيا حرام علی اهل الآخرة والآخره حرام علی اهل الدنيا
دنیا حرام است بر طایبان خدا و آخرت حرام است بر اهل دنیا^{۱۲}

وهما حرامان علی اهل الله تعالی عز وجل **فاعلم** ان
و هر دو حرام است بر طایبان خدا بدان

الدنيا بستان من لا بستان له فی الآخرة وفاکهة
باغ است کسی که ندارد باغ در آخرت و میوه است^{۱۱}

لمن لا فاکهة له فی الآخرة وراحته لمن لا راحة له
کسی که ندارد میوه در آخرت و آرام کسی که ندارد آرام

فی الآخرة ومال لمن لا مال له فی الآخرة **قال النبی**
در آخرت و مال است کسی که ندارد مال در آخرت فرمود پیغمبر خدا

صلی الله

صلی الله علیه وسلم الدنيا دار لمن لا دار له فی الآخرة ومال
دنیا خانه است کسی که خانه ندارد در آخرت و مال است

لمن لا مال له فی الآخرة ولها یجمع من لا عقل له **اعلم**
کسی که ندارد مال در آخرت ای دنیا^{۱۱} جمع کند کسی که ندارد عقل^{۱۲}

انه قد جاء فی الاخبار ینزل من السماء فی کل يوم مائة
آمده است در حدیث می آید از آسمان در هر روز یکصد و

وخمسون لعنة فخمسون علی الشیطان وخمسون علی
پنجاد لعنت پنجاد بر شیطان و پنجاد بر

الکافرين وخمسون علی طالب الدنيا لان الدنيا
کافران و پنجاد بر طالبان دنیا

ملعونون فاحذر منها **قال النبی صلی الله علیه وسلم**
رانده شده است پرهیز کن فرمود پیغمبر خدا

الدنيا ملعون الا ما کان لله تعالی وملعون ما
دنیا لعنت کرده شده است مگر آنچه باشد برای خدای لعنت کرده شده است

فیها الا ذکر الله تعالی **فاعلم** لاحزن للفقیر
ای فی دنیا مگر نه ذکر خدا بزرگ بدان^{۱۱} نیست غم فقیر را

ولا راحة للغنی ولا عزة للجامل ولا ضلالة للعا
و نیست آرام توان گزرا و نیست عزت جاہل را و نیست گمراهی

قل ولا نجاة للمعاصي **قال النبی صلی الله علیه وسلم**
عاقبت را و نیست خلاصی گناه کار را

الفقر راحة والغناء عقوبة والعقل هداية من
آرام و تو انوي عذاب است و عقل راه ناهي است

الله تعالى والموت غنيمته والمعصية مصيبة
از خدای بزرگ و مرگ غنیمت است و گناه رنج است

والعمر بن الخطاب رضي الله عنه قال رسول الله
كففت بغير خد

تعالى صلى الله عليه وسلم لا تدخلوا في بيوت
داخل نشود در خانه تو اكران

الاغنياء فانها مسخطة الرب عز وجل **ثم اعلم** لا
كه جای خشم پروردگار است بزرگ بدان

مصيبة كالغناء ولا ضلالة كالجهل ولا ميراث
مانند توان گری و نیست گمراهی مانند جهل و نیست میراث

كالعلم ولا عمل كالصلوة ولا صلوة كالذكر
مانند علم و نیست عمل مانند نماز و نیست نماز مانند ذکر

والراحة كالفقر ولا مجلس كالخلوة ولا زاد كا
و نیست خوشی مانند فقر مانند خلوت و نیست توشه

التقوى ولا موت كالغفلة ولا رفیق كالعقل
مانند تقوی و نیست مرگ مانند غفلت و نیست رفیق مانند عقل

والاقساوة كالشبع ولا حكمة كالجوع ولا لذت
و نیست سباهی مانند سیری و نیست حکمت مانند گرسنگی و نیست لذت
كالغفلة

و الجمل ضلالة
و نادانی گمراهی است

كالمعرفه ولا نعمة كالصبر ولا كنز كالقناعة
مانند معرفت مانند صبر و نیست كنج مانند قناعت

ولا قوت كالتيوكل **فاعلم** ان الفقر زينة العا
مانند توكل و ان فقر زینت عارف

رفين وراحة المحبين وسراج الطالبين وحيوة
ن است و آرام دوستان است و چراغ طالبان است و زنده گي

العابدين وزاد العاقلين وموت الجاهلين وهلاك
عابدان است و توشه عاقلان است و موت جاهلان است و مرگ

الغافلين فطوبى لمن يعرف حقها كما يكون حق
بمخبران است پس خوشی است كه کسی را كه شناسد حق او چنانچه باشد شرط

شرطها **قال المسيح بن مريم** الفقر مشقة في الدنيا
حق او سختی است در دنیا

وراحة في الآخرة **اعلم** ان المشقة واجب على العاقلين
و آرام است در آخرت بدان سختی لازم است بر عاقلان

حتى يبلغ الى نهاية لان الراحة لا تحصل الا بالمشقة
تا برسد بنهایت زیرا كه راحت حاصل نمی شود مگر بوسیله سختی

من لا مشقة له في الدنيا لا راحت له في الآخرة
پس كسیكه سختی ندارد در دنیا آرام ندارد در آخرت

وقيل الفقر من عند الجاهلين وجلوع من عند العارفين
تخ است جاهلان است و گرسنگی از نرد عارفان

فمن لم يكن له لذة بالفقر فهو جاهل **فَاعْلَمْ** ان
پس کسیکه لذت ندارد در فقر پس او جاهل است

الفقر بالصدق لا بالتفا^ق ومن يلمس هذا بالنفاق
بر راستی است نه بنفاق و کسیکه طلب کند

فهو ملعون في الدنيا والاخرة ومن يلمس هذا
پس او رانده شده و کسیکه طلب کند

بالصدق فهو اكرم في الدنيا والاخرة ولا احد
بر راستی پس او بزرگ است

اكرم عند الله تعالى الا العبد التقي **قال الله**
بزرگ نزد خدا مگر بنده پرهیزگار گفت خدا

تعالى ان اكرمكم عند الله اتقواكم
بزرگ تر شما نزد خدا پرهیزگار تر شما

اعلم ان التقوي لا تحصل الا بثلاثة اشياء وهي
پرهیزکاری حاصل نمیشود مگر سه چیز است او

العلم والعقل والفقر **وقال** اهل الرياضة اصل
علم است و عقل است و فقر است و گفته است اهل ریاضة اصل

العبادة التقوي لان المراد من التقوي الانقطاع
پرهیزکاری است پرهیزکاری قطع کردن

من غير الله تعالى والكف عن معاصي الله تعالى
غیر خدا و باز ماندن از گناهان

والحرص

والحرص على طاعة الله تعالى والانس بالله تعالى
و میل کردن بر بندگی خدا بزرگ و الفت بپاد خدا

والتعظيم لامر الله تعالى والشفقة على خلق الله
و بزرگ داشتن امر خدا را و رحمت کردن بر خلق خدا

تعالى والمحبة لله تعالى والبغض لله تعالى العطاء
و دوستی برای خدا و دشمنی برای خدا و بخشش

لله تعالى والمنع لله تعالى والقرب لله تعالى والبعد
برای خدا و نه دادن برای خدا و نزدیکی شدن برای خدا و دور شدن

لله تعالى والكلام لله تعالى والسكوت لله تعالى
برای خدا و سخن کردن برای خدا و خاموشی برای خدا

والقيام لله تعالى والنوم لله تعالى والاكل لله تعالى
و ایستادن برای خدا و خواب کرده برای خدا و خوردن برای خدا

والجمع لله تعالى عز وجل فافهم واغتنم **فان**
و گردآوری برای خدا بزرگ و بفهم و بگیری

قيل العاقل الفقير خيرا والعالم الغني **يقال** العاقل
بهرتر است

الفقير خيرا لان الغني بعيد من الله تعالى **فان قيل**
بهرتر است دور است از رحمت خدا

العالم الفقير خيرا لان العقل لا يفيد الا مع العلم
بهرتر است نفع نمیکند مگر با علم

العالم الفقير خيرا والعامل الغني يقال

فان قيل الفقير العابد خيرا والغني السخي **يقال** الفقير
الركوب فقير عابد بهتر است یا توانگر سخی

العابد خيرا لان السخاوة يورث الثواب والفقير يورث
عابد بهتر است زیرا که سخاوت پدید میآورد ثواب و فقر پدید میآورد

الروية **اعلم** الفقير شيء عزيز مليم لا مثل لها في الدنيا
رویت چیزی است نیک نادر و نیت مانند در دنیا

والاخرة ولا يعطي الله تعالى لانبياؤه والعبد من
و آخرت و نمیدهد او را خدا مگر به پیغمبران یا پسرانده گان از

عباده المحبين **فان قيل** ما الفرق بين الفقير
بنده گان ما دوستداران اگر گویند

والغني **يقال** كالفرق بين الحر والعبد **فان قيل**
و الغنی **يقال** كالفرق بين الحر والعبد **فان قيل**

ما الراحة في الفقر والغناء **يقال** كالراحة في الظل
چه آرامی است در فقر و تغناء **يقال** كالراحة في الظل
مانند آرامی در سایه

والنار **فان قيل** ما لذت في الفقر والغناء **يقال**
و آتش **فان قيل** ما لذت في الفقر والغناء **يقال**

كاللذت في العسل والخمر **فان قيل** ما العزة للفقير
مانند لذت در شهد و خمر **فان قيل** ما العزة للفقير

والغني **يقال** كالعزة للمالك والمملوك **فاعلم**
و مولای را و غلام را **فاعلم**

ان الفقير خزانة من خزائن الله تعالى لا يعرفها احد
بکنجی است از کنج های خدا

الا العالم بالله عز وجل **كما روي عن ابن عباس**
مگر عالم خدا بزرگ چنانچه روایت

انه قال ثلاثة رجال جاؤ الى النبي صلى الله عليه
که گفت سه مرد آمدند بسوی پیغمبر خدا

وسلم فقال واحد منهم ما الفقر يا رسول الله
و سلم فقال واحد منهم ما الفقر يا رسول الله
چيست فقر گفت

قال خزينة من خزائن الله تعالى **ثم** قال حل
بکنجی است از کنج های خداي بزرگ بعد از آن گفت مرد

الثاني ما الفقر يا رسول الله **قال** كرامة من كرام
ثانی چيست فقر ای رسول خدا گفت بزرگی است از بزرگی

مته الله تعالى **ثم** قال رجل الثالث ما الفقر يا رسول
ای خداي تعالی پس گفت مرد سیم چيست فقر یا پیغمبر

لله **قال** شيء لا يعطي الله تعالى الا الانبياء او
خدا گفت چیزی است که نمیدهد او را خداي بزرگ بغير از پیغمبران

لعبد من عباده الصالحين **فلهذا** قيل الفقير
یا بنده از بنده های صالحین **فلهذا** قيل الفقير

هداية من هداية الله فمن يرضي بها دخل الجنة
هدایتی است از هدایت های خدا کیسکه را رضی است

ومن لم يرضي بها فهو محروم من جميع الخيرات
و كسيكه را صفي نشود پس محروم است

فان قيل ما الفائدة في صحبة الفقير والغني يقال

كالفايدة من صحبة العطار والحداد كما قال النبي
از صحبت عطار و آهنگر بخت نیکو گفت پیغمبر

صلى الله عليه وسلم مثل المجلس الصالح كمثل
خدا صفت بخت نیکو مانند

العطار وان لم يعطيك من عطوره شيئا عبقك
عطار است عطر اگر ندهد از خوشبوئی میرسد ترا

من الراجحة ومثل المجلس السوء كمثل القين وان
از بوی و مانند بخت نیکو بد مانند آهنگر

لم يحرق قلبك نار عبقك من دخانه او يحرق ثيابك
نوروز ترا آتش میرسد ترا از دود او او میسوزد جامه های تو

من ذرات نار وقد جاء في الاخبار قال النبي صلى
از ذره های آتش آمده است در خبر گفت پیغمبر

الله عليه وسلم من جلس مع ثمانية اصناف نراده
خدا كسيكه نشست با هشت گروه زیاده ندهد

الله تعالى ثمانية اشياء الاول من جلس مع السلطان
خدا هشت چیز اول كسيكه نشست با پادشاه

زاده الله

نراده الله كبر وقساوت القلب والثاني من جلس
زیاده ندهد خدا كبر و سختی دل دوم كسيكه بنشینند

مع الاغنيا زاده الله تعالى حرصا في جمع المال
با توان کران زیاده ندهد خدا حرص در جمع کردن مال

والثالث من جلس مع الفقراء زاده الله تعالى صبرا
و سیم كسيكه بنشینند با فقرا زیاده ندهد خدا صبر

ورضا بما قسم الله تعالى والرابع من جلس مع
با آنچه قسمت است خدا بزرگ چهارم كسيكه بنشینند با

الصبيان زاده الله تعالى لهوا و لعبا والخامس
کودکان زیاده ندهد خدا بیهوده گی و بازی پنجم

من جلس مع النساء زاده الله تعالى وسواسا
كسيكه بنشینند با زنان زیاده ندهد خدا وسواس خطرات

وشهوة والسادس من جلس مع العلماء زاده الله
و ششم كسيكه بنشینند با علماء زیاده ندهد خدا

علما و ورعا والسابع من جلس مع الصالحين
علم و پر هیزگاری هفتم كسيكه بنشینند با نیکوکاران

زاده الله تعالى رغبة في طاعة الله تعالى و
زیاده ندهد خدا خواهش در طاعت خدا بزرگ و

طهرا والثامن من جلس مع الفساق نراده الله
پاکي را و هشتم كسيكه بنشینند با بدکاران زیاده ندهد خدا

معصية وذو نوباً نعوذ بالله منها فإياكم والغنا
معصيت و گناه
ازین پس دور بشید از توکل و گناهی

لأن فيه ستة خصال ثلاثة في الدنيا وثلاثة
که دروشش خصلت است سه در دنیا و سه

في الآخرة فاما التي في الدنيا طول الهم ونقصا
در آخرت پس آنچه در دنیا درازی اندوه و کمی

ن العبادات ومزيد المعصية واما الثلاثة التي
عبادت و زیاده کی گناه و اما آنچه

في الآخرة طول الحساب وشديد العقاب نقصان
در آخرت درازی حساب و سخت عذاب و کمی

الدرجات فاحذر منها فاعلم ايها الصالح ان الفقر
مراتب پس پرهیز کن از بدین ای صالح

خير من جميع الخيرات لأن فيها ستة خصال
بهتر است از همه خیرات لآن فيها ستة خصال
در فقر

ثلاثة في الدنيا وثلاثة في الآخرة فاما التي في
پس آنچه

الدنيا طول الراحة ويزيد العبادات ونقصان
در دنیا درازی خوشی و زیاده کی عبادت و کمی

العبادة واما ثلاثة التي في الآخرة خفيفة
و دشمنی و آنچه در آخرت سبکی

الحساب ويمنع العقاب ويورث الثواب فافهم
حساب و منع میکند عذاب را و پدید میکند ثواب را

واختتم ثم اعلم ان اصل العبادات الفقر لان العبادات
و اختتم ثم اعلم که اصل عبادت فقر است

لا تحصل الا بحضرة القلب وان الحضور لا يمكن الا
یعنی شود حاصل بمرکز حضور دل

بقطع العلائق فافهم واختتم باب الخامس
بقطع علایق و فافهم و اختتم باب پنجم

في بيان التوكل والحرص اعلم انه ليس في
در بیان توکل و حرص بدان

الدنيا سلطان الا المتوكل كل لان المتوكل يرى
بادشاه بجز متوکل کل لآن المتوکل برین

من الهم والغم وسلاطان الدنيا كل يوم
از درد غم و بادشاه دنیا هر روز

مغموم لاراحة له ابدا فاعلم ان افضل الاعمال
در غم است آرام ندارد همیشه بدان بهترین اعمالها

التوكل كل لان التوكل واجب على المؤمنين
توکل کل لآن توکل واجب بر مسلمانان

قال الله تعالى وعلى الله فتوكلوا ان كنتم
فرموده خدا و بر خدا اعتماد کنید اگر هستید

مُؤْمِنِينَ وَقَدْ جَاءَ فِي الْأَخْبَارِ رِسَالُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
إِيَّانَ أَوْرَدَهُ كَانِ ^{در حدیث پر سیه پیغمبر خدا}

وَسَلَّمَ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ يَا رَبِّ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ
أَزْرَبَ بزرگ ^{گفت ای خدا کدام عمل بهتر است}

عِنْدَكَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا مُحَمَّدُ لَيْسَ شَيْءٌ أَفْضَلَ
نَزْدَ تُو ^{گفت خدای بزرگ ای محمد نیست چیزی بهتر است}

عِنْدِي مِنَ التَّوَكُّلِ عَلَى وَالرِّضَا بِمَا قَسَمْتُ
نَزْدَ مَنْ ^{از توکل بر ما خوشنودی بدانچه اندازده کردم}

وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا مُحَمَّدُ وَجِبْتَ مَحَبَّتِي لِلْمَحَا
گفت خدا ^{ای محمد لازم است دوستی من بر دوست}

بَيْنَ وَفِيَّ وَوَجِبْتَ مَحَبَّتِي لِلْمُتَرَاوِرِّينَ فِي وَفِيَّ
دَارِنْدَه كَانِ در ما ^{و لازم است دوستی من زیاده کنندگان را در ما لازم است}

مَحَبَّتِي لِلْمُتَعَاطِينَ فِي وَفِيَّ وَوَجِبْتَ مَحَبَّتِي لِلْمُتَوَاضِعِينَ
دوستی من داده کنندگان را در ما ^{و لازم است دوستی من متواضع کنندگان را}

فِي وَوَجِبْتَ مَحَبَّتِي لِلْمُتَوَكِّلِينَ عَلَى يَاحْمَدُ اِنْ
در ما ^{و لازم است دوستی من تکیه کنندگان را بر ما ای محمد}

اجِبْتَ اِنْ تَكُونَ اَوْرَاعَ النَّاسِ فَاذْهَبْ فِي الدُّنْيَا
کرد دوست داری ^{پرهیز برین مردم باشی فارغ شو از دنیا}

وَمَا غِبْ فِي الْآخِرَةِ قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ اِنْ فِي الدُّنْيَا
و توجه در آخرت نهای گفت پیغمبر ای خدا چه گونه بی رغبت شوم در دنیا

و ما غیب

وَمَا غِبْ فِي الْآخِرَةِ فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى خُذْ مِنْ
متوجه شوم در آخرت ^{گفت خدای بزرگ بگیر از}

الدُّنْيَا خَفِيفًا مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ وَاللِّبَاسِ وَلَا
دنیا ^{از کمی از طعام و شراب و پوشاک و}

تَذْخِرْ لِفَدِّ وَدِّعْ عِلْمَ الذِّكْرِ يَا رَبِّ
تذخیره کن برای صبا ^{همیشه باشش بر یاد من گفت پیغمبر ای خدا}

كَيْفَ اَدْوَمَ عَلَى ذِكْرِكَ فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى
چه گونه مواظبت کنم ^{بر ذکر تو گفت خدای بزرگ}

بِالْخُلُوةِ عَنِ النَّاسِ وَبِغَضِّكَ لِلْحُلُوفِ وَالْحَامِضِ
به تنهایی شدن از مردم ^{و دشمنی تو بر شیرینی و ترش را}

وَاِفْرَعْ بَطْنَكَ وَبَيْتَكَ مِنَ الدُّنْيَا اَيُّ فَرْعٍ
و خالی دارو شکم خود را و خانه خود را ^{از دنیا ای خالی کند}

بَطْنَكَ مِنَ حَبْلِ الدُّنْيَا وَبَيْتَكَ مِنْ عِلَامَةِ
شکم خود را از دوستی دنیا ^{و فارغ سازد خانه خود را از علامت دنیا}

الدُّنْيَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا مُحَمَّدُ احْذَرْ اِنْ تَكُونَ
گفت خدای بزرگ ای محمد پرهیز کن زانکه

مِثْلَ الصَّبِيِّ اِذَا انْظَرَ اِلَى الْاَخْضَرِ وَالْاَصْفَرِ
مانند کودک ^{چون بنکرد بسوی سبز و زرد}

اِحْبَبْ اِذَا اعْطِيَ لَهْ شَيْءٌ مِنَ الْحُلُوفِ وَالْحَامِضِ
دوست دارد که داده ^{یک چیز از شیرینی و ترش}

اغتربه ^{ای غره} قال النبي صلى الله عليه وسلم يا رب دلني
فريب خورده گفت پیغمبر خدا ای خدا بنمای

على عمل اتقرب به اليك فقال الله تعالى ^{کار ی که نزدیک شوم} ان
پس گفت خدای تبارک و تعالی بگردان

ليلاك نهارا ونهارك ليلا فقال يا رب كيف ذلك
شب خود را روز و روز خود را شب پس گفت ای خدا چگونه

فقال الله تعالى اجعل نومك صلوة وذكر
گفت خدا بزرگ بگردان خواب خود را نماز و ذکر

وطعامك جوعا يا محمد وعزتي وجلالي
و طعام خود را گرسنگی قسم عزت خود و بزرگی خود

امن عبد ضمن لي باربعة خصال الا انه
نیست هیچ بنده که ضامن شود مگر که در

خلة الجنة فقال النبي صلى الله عليه وآله يا رب
آرم او را بهشت

كيف ذلك فقال الله يربط لسانه بذكر
تروار زبان خود را ب یاد من

فلا يفتحه بما لا يعنيه ويحفظ قلبه من الو
و نگشاید زبان را بسخت بیهوده و نگاه دارد دل خود را

سواس ويحفظ علمه ونظري اليه ويكون
و محافظ کن علم را و دیدن مرا بسوی خود و باشد

قربت

قربت عينيه بالجوع فقال الله تعالى يا محمد لو نرقت
نویشت او با گرسنگی گفت خدا یا محمد اگر ریخت

حلاوت الجوع والصمت والخلوت الزمتها عليك
مزه گرسنگی و خاموشی و تنهایی لازم گیری آنها را بر خود

واذا الزمتها الجوع و صرثت منها ما يورث منها
و چون لازم گیری گرسنگی حاصل شود از او آنچه پیدا میشود

قال النبي صلى الله عليه وسلم يا رب وما ميراث
گفت پیغمبر خدا ای خدا چیست فایده

الجوع فقال الله تعالى الحكمة وحفظ القلب
گرسنگی گفت خدا بزرگ علم و نگاه داشتن دل

وتقرب الى الله تعالى والحزن الدائم وخفا المونة
و نزدیک بسوی خدای بزرگ و اندوه همیشه و اسای مز دوری

من بين الناس وقول الحق ولا يبالى ان عاش بسيرا
در آد میان گفتن راست و باک ندارد که زنده بماند یا ساف

او بعسر فقال الله تعالى يا محمد هل تعلم باي وقت يتقرب
یا به سختی گفت خدا ای محمد کدام وقت نزدیک میشود

العبد الى قال النبي صلى الله عليه وسلم يا رب فقال الله
بنده بسوی رحمت من لا اعلم م گفت خدا

تعالى اذا كان جاعا وساجدا فقال الله تعالى يا محمد
وقتی که گرسنه باشد یا در سجده ای دوست

تعجبت من ثلاثة عبيد عجب عبد دخل في الصلاة
عجب يكلمك از سه بنده
اول عجب يكلمك

وهو لا يعلم الى من يرفع يديه وعلى اي شيء يضع
و نيداند بسوي که برداشته است دست بر طرف چيز نهاده است

قدميه ومن ينغمسه **وعجبت** عبد له قوت يوم
پايد ي خود را و گيست که او را پايان ميکند پخته دي قوت يك روز

من الحشيش او من غيره وهو يهتم لغد **وعجبت** عبد
از گياه يا چيز ديگر غم دارد

لا يدري اني راض عنه ام ساخط وهو يضحك
اي خبر نميست يا غضناك و او خنده ميکند

اعلم ايها الصالح ان هذه الكلام طويل في المعراج
اي نيكوکار اين کلام دراز است در حديث المعراج

ما كتبت الا قليلا من التوكل **فقال النبي صلى الله**
نوشتم مگر پاره از بيان توکل گفت پيغمبر خدا

عليه وسلم من اراد ان يكون اقوى الناس فليتوكل
سيکه خواهد باشد محکم ترين آدميان پس اعتماد کند

على الله تعالى عز وجل **وقال النبي صلى الله عليه وسلم**
بر خدا بزرگ فرمود پيغمبر خدا

التوكل نصف العبادة والدعاء نصف العبادة
اعتماد خدا نيم بنده کي است و دعا نيم عبادت

فلهذا

فلهذا قيل ان العبادة لا تحصل الا بالتوكل **فان قيل**
پس براي اين گفت عبادت نيست حاصل مگر بتوکل اگر گوئيد

ما التوكل **يقال** المتوكل الذي يصبر على الفاقة
کفت است که صبر کند بر فاقه

من غير حزن ولا يثكوا الى الناس **فان قيل** المتوكل
از غير اندوه و کله نغمند بسوي مردم اگر گوئيد

افضل والزاهد **يقال** المتوكل افضل لان الزاهد لا
بهرت يا زاهد گفته شود بهتر است زير آنکه زاهد

يصلح الا بالتوكل **فاعلم** ان الزهد لا يتقرر الا
نيک نشود مگر بتوکل مقرر ي نشود مگر

لتوكل كما ان البيت لا يتقرر الا بالعماد وان التو
بتوکل چنانچه خانه قرار نگیرد مگر بستون

كل لا يتقرر الا بالمعرفة والاعتقاد كما ان العماد
قرار نگیرد مگر بمعرفت و اعتقاد چنانچه ستون

لا يتقرر الا بالاساس **فان قيل** العاقل المتوكل
نیکو قرار مگر به بنا پس گفت

خير والعالم الحرص **يقال** لعاقل المتوكل خير لان
بهرت يا عالم حرص است که صبر کند

المتوكل جيب الله تعالى وان الله تعالى ينظر الى العبد
دوست خدا بدست يک خدا مي بيند بسوي بنده

من جميع الحسنات وان احرص في طاعة الله
در جميع نیکی زیر آنکه حرص در بنده کی خدای بزرگ

تعالى يزيد الحياء والحياء يزيد الطاعة والطاعة
زیاده کند شرم را زیاده کند طاعت و طاعت

ينور قلب فمن يتنور قلبه طوبى له وحسن
منور سازد دل پس کی که روشن شد دل خوشی مراد و نیک

مآب **فان قيل** احرص في طاعة الله تعالى خيرا
باز گشت است در طاعت خدا بهتر است

او المتوكل خيرا **يقال** المتوكل خيرا لان الطاعة
یا توکل کننده بهتر است بهتر است زیرا که طاعت

لا تحصل الا بالتوكل كل **فان قيل** ما التوكل كل
نه شود حاصل مگر بتوکل گفت چیست توکل ع

يقال التوكل الاعتماد على الله تعالى والاعتماد
تکیه کردن است بر خدای تعالی و بریدن

عنك شيء سوى الله تعالى **فان قيل**
از هر چیزی غیر از خدا

اذا انقطع عنك شيء فمن اين ياكل
و تکیه قطع کند از هر چیز پس از کی خورد

يقال يا مجنون ما علمت قال الله تعالى والله
ای دیوانه مگر نمیدانی گفت خدا و خدای است

خزائن السموات والأرض ولكن
گنجهای آسمان و زمین و لیکن

فقير لا يفقهون **فان قيل** هل يجوز ان تحمل
منافقان نمی فهمند آیا درست که بردارد

القوت لغد **يقال** يا بطل ما علمت قوله تعالى
قوت را برای فردا ای مکار ندانستی فرموده خدا

وكاين من دابة لا تحمل رزقها الله يرزقها
و میباید بر ندارد ای لاشما خد را از رزق می دهد

واياكم وهو الميع العليم **فاعلم** انه لا يصل
و شمارا و او است شنوا و داننده پس بدان نمی رسد

احد الى الله تعالى الا بالتوكل كل لان التوكل
مگر بتوکل زیرا که توکل

افضل عند الله تعالى من كل عبادة فافهم
بهتر است نزد خدای بزرگ در همه عبادت ای بدانید

واختتم **م**
و غنیمت بدانید

الحمد لله رب العالمين که نوشته شد کتاب انیس المتقین در تاریخ یوم جمعیت
۱۳۱۵ جلد اول

پنجم شهر جمادی الاذل از حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم بود ۱۵
۱۳۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ مَا دَامَتِ الصَّلَاةُ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ مَا دَامَ

مَتِ الرَّحْمَةُ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ مَا دَامَتِ الْبَرَكَاتُ وَصَلِّ عَلَى رُوحِ

مُحَمَّدٍ فِي الْأَرْوَاحِ وَصَلِّ عَلَى صُورَةِ مُحَمَّدٍ فِي الصُّوَرِ وَصَلِّ عَلَى

نُورِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَنْوَارِ وَصَلِّ عَلَى اسْمِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَسْمَاءِ وَصَلِّ عَلَى

نَفْسِ مُحَمَّدٍ فِي النَّفُوسِ وَصَلِّ عَلَى قَلْبِ مُحَمَّدٍ فِي الْقُلُوبِ وَصَلِّ

عَلَى صَدْرِ مُحَمَّدٍ فِي الصُّدُورِ وَصَلِّ عَلَى ذِكْرِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَذْكَارِ

وَصَلِّ عَلَى طَرَفِ مُحَمَّدٍ فِي الْأَطْرَافِ وَصَلِّ عَلَى رَأْسِ مُحَمَّدٍ

فِي الرُّءُوسِ وَصَلِّ عَلَى خَلْقِ مُحَمَّدٍ فِي الْإِخْلَاقِ وَصَلِّ عَلَى قَبْرِ

مُحَمَّدٍ فِي الْقُبُورِ وَصَلِّ عَلَى رَوْضَةِ مُحَمَّدٍ فِي الرِّيَاضِ وَصَلِّ عَلَى لَحْظِ

فِي الْأَجْسَادِ وَصَلِّ عَلَى تُرْبَةِ مُحَمَّدٍ فِي التُّرَابِ وَصَلِّ عَلَى لَحْدِ

مُحَمَّدٍ فِي اللَّوْحُودِ وَصَلِّ اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ

عَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ أَجْمَعِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا رَحِمَ الْوَالِدِينَ

قَالَ نَبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ اعْتَكَفَ يَوْمَ وَلِيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ

يُرِيدُ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ وَلَا يُرِيدُ رِيَاءً وَسَمْعَةً أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى ثَوَابَ

بِمِائَةِ شَهِيدٍ قَتَلُوهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى صَابِرِينَ مُحْسِنِينَ فَقَطْ

در بیان آنکه کسی مریدی شود باید که استخار کند

روایت است از مولانا عبدالحکیم کاکر شریقی قدس الله سره بدو که اول که تلقین باید است که طایب

مردی باشد شاید که او را بدین وجه استخار فرماید کیفیت آن چنان است که در آخر شب و وقت

غار بگذارد و در اول رکعت قل یا ایها الله افروغ بخواند در رکعت ثانی قل هو الله

بخواند بعد که سلام ببرد بر آن جایی نشسته شود صد و یکبار درود بخواند و صد یکبار استغفار بخواند

و یکصد و یکبار کلمه تحمید بخواند پس سر خود را بطرف قطب کند پای و طرف شمال کند و آن جایی غار بخوابد

www.ical.ir

